

AMBTELIJKE NOTITIE
Leiden, 22 september 2011

Rijksbegroting 2012

Op dinsdag 20 september 2011 is de rijksbegroting gepresenteerd waarin de kabinetsvoornemens voor volgend jaar staan. In het algemene deel hierna wordt een algemene analyse gegeven van de belangrijkste gevolgen voor de regio. Daarna wordt per onderwerp specifiek ingegaan op de belangrijkste beleidsvoornemens die voor de regio Holland Rijnland van belang zijn.

Ten overvloede: dit is een ambtelijke notitie.

Algemeen:

Financiën

Het kabinet voorspelt zwaar weer waardoor verdergaande bezuinigingen niet worden uitgesloten. Dit heeft te maken met de crisis in een aantal Eurolanden en het stabiel houden van de Euromunt.

De bezuinigingstaakstelling van 18 miljard blijft gehandhaafd. Deze taakstelling moet in 2015 zijn bereikt via deze staffels:

2011: 2,5 miljard
2012: 6,5
2013: 10,4
2014: 14,8
2015: 18,0

Een deel van de 18 miljard wordt bij andere overheden gehaald. Voor de gemeenten is dit geregeld in het Bestuursakkoord.

Holland Rijnland: De financiële positie van Holland Rijnland is voor de komende jaren geregeld in de zogenaamde Strijknotitie. Hier staat in welke percentages voor loon- en prijsstijgingen er mogen worden gehanteerd door de gemeenschappelijke regelingen en dat in 2013 een bezuinigingstaakstelling van 10% moet zijn gerealiseerd.

Het samen de trap op en samen de trap af principe is hierdoor vervangen door de Strijknorm.

Decentralisatieoperaties in het sociale domein

Naast de bezuinigingen wil het kabinet een aantal taken decentraliseren. Hierdoor krijgen gemeenten de komende periode ook te maken met omvangrijke decentralisatieoperaties in het sociale domein.

In de periode 2012-2016 worden deze operaties doorgevoerd:

- De nieuwe *Wet werken naar vermogen*. Dit gaat betekenen dat gemeenten vanaf 2013 verantwoordelijk zijn voor de hulp en ondersteuning aan mensen die kunnen werken en die nu nog beroep doen op de wetten Investeren in jongeren (Wij), Sociale werkvoorziening (Wsw) en Arbeidsongeschiktheidsvoorziening voor jonggehandicapten (Wajong).
- *Extramurale begeleiding uit de AWBZ* wordt ondergebracht bij de Wmo (Wet maatschappelijke ondersteuning). Hierdoor worden gemeenten vanaf 2013 verantwoordelijk voor de uitvoering van AWBZ-begeleiding naar de Wmo.
- De uitvoering van de *jeugdzorg* wordt overgedragen van provincies naar gemeenten. Hierdoor zijn gemeenten vanaf 2014 verantwoordelijk voor het totaalplaatje: de zorg voor kinderen, jongeren en hun opvoeders.
- *Passend onderwijs*: budgetten speciaal onderwijs naar samenwerkingsverbanden onderwijs, gemeenten moeten vanaf augustus 2013 afspraken maken met onderwijs over aansluiting zorg op het onderwijs.

Met deze operaties die rechtstreeks de gemeenten betreffen is ongeveer 40% van het gemeentefonds gemoed. Dat terwijl er op het gemeentefonds wordt gekort.

Holland Rijnland Het is duidelijk dat als deze decentralisaties/stelselherzieningen niet in onderlinge samenhang door de gemeenten worden opgepakt, en keuzes niet op het juiste schaalniveau worden gemaakt, de inhoudelijke en financiële taakstellingen zeker niet gehaald kunnen worden.

In het portefeuillehoudersoverleg Sociale Agenda is op 21 september 2011 ingestemd met de volgende opdracht: De portefeuillehouders Sociale Agenda van Holland Rijnland vragen de gezamenlijke gemeentesecretarissen om een notitie op te stellen over de drie transities (AWBZ - Wet Werken naar Vermogen - Jeugdzorg) op het terrein van de Sociale Agenda.

Deze notitie omvat in ieder geval de volgende onderdelen:

- Een (ontwerp)visie op de wat-vraag van de (extra) taken in het sociale domein waar de gemeenten na invoering van de drie transities verantwoordelijk voor zijn, waarbij in ieder geval onderstaand uitgangspunt wordt gehanteerd: herontwerp/transformatie van het huidige systeem; gemeentelijk beleid dat gebaseerd is op wat zij wil bereiken.
- Een (concept)idee voor een gezamenlijke lokale en regionale aanpak (de hoe-vraag) op alle niveaus, waarbij in ieder geval onderstaande uitgangspunten worden gehanteerd:
 - Lokaal wat lokaal kan, subregionaal/regionaal/RDOG/Veiligheidsregio waar nodig.
 - Aansluiting wordt gezocht bij bestaande manieren van samenwerking, zoals het project ketenaanpak jeugd.
 - Bouwen met eigen mensen vanuit aanwezige eigen expertise; niet laten doen door externe bureaus
- Een planning in de tijd met aandacht voor de fasering van de verschillende transities.
- Aandacht voor ophanden zijnde fusies, zoals Alphen aan den Rijn, Boskoop en Rijnwoude (harmonisatie van beleid en eventueel toetreden nieuwe gemeente).
- Aandacht voor de rol van zorgvragers, zorgaanbieders en medefinanciers.

Dit tijdig gereed te hebben ter bespreking in het portefeuillehouderoverleg van 15 februari 2012.

Bestuurlijke omgeving

Versnippering van taken, verantwoordelijkheden en bevoegdheden worden tegengegaan door een doelmatige verdeling van overheidstaken. Dit wordt onder andere zichtbaar in het overdragen van meer taken en verantwoordelijkheden (Jeugdzorg, delen van de AWBZ) aan gemeenten. De provincies krijgen taken op het terrein van het regionaal economisch beleid, natuur, ruimtelijke ordening en verkeer en vervoer. De waterschappen gaan meebetalen aan de bekostiging van de primaire waterkeringen.

De WGR+-regio's worden afgeschaft, dat wil zeggen: de plus wordt uit de WGR gehaald.

In de Randstad is meer samenwerking nodig over de grenzen van gemeenten en provincies heen, ondersteund door een infrastructuurautoriteit.

In de Holland Rijnland factsheet '*Bewegingen in de bestuurlijke omgeving*' van april 2011 werd al ingegaan op deze en andere bewegingen in de bestuurlijke omgeving van Holland Rijnland. Bewegingen met mogelijk invloed op onze regio.

Holland Rijnland moet op grond van de bestuurlijke bewegingen (strategische) keuzes maken. Welk bestuurlijk voertuig is opportuun om de regionale agenda onder de aandacht te brengen, zodat het bestuursorgaan dat over geld en beleid gaat voor onze gemeenten de juiste keuzes maakt.

Op de agenda van de DB-vergadering van 29 september 2011 staat de bespreking van de positie van Holland Rijnland geagendeerd.

Investerings in ruimte en groen

Het kabinet wil alleen investeren waar het denkt het meest effectief te zijn. Met een gerichte focus op de mainports, brainports en greenports en hun achterlandverbindingen blijft het investeren in projecten om de bereikbaarheid te verbeteren, het vestigingsklimaat te versterken en de leefbaarheid te vergroten.

IenM investeert in 2012 fors in de aanleg, beheer en onderhoud van het wegennet. Door daarbij de Tracéwet toe te passen wordt de doorlooptijd van besluitvorming vaak tot de helft teruggebracht.

Het ministerie investeert ook 4,4 miljard euro in het Programma Hoogfrequent Spoorvervoer (PHS); 'reizen zonder spoor-boekje'. Op de drukste trajecten gedurende de werkdag rijden in 2020 zes intercity's en zes sprinters per uur.

Verder vindt decentralisatie plaats van de Brede Doeluitkering (zie ook Bestuursafspraken 2011–2015), wordt het wetsvoorstel Lokaal Spoor gepubliceerd en ligt de wijziging Wet Personenvervoer 2000 over aanbesteding van het regionaal OV ter behandeling in het parlement. Ook het waarborgen van de waterveiligheid, van unieke natuurlijke en cultuurhistorische waarden (zoals de Limes) en van gezondheid en veiligheid is een taak van het Rijk.

Per beleidsvoornemen:

Compacte overheid

Het kabinet wil een compacte overheid. In principe zijn overheidstaken over maximaal twee bestuurslagen verdeeld, onder het motto: 'je gaat erover of niet'. Taken worden zo dicht mogelijk bij de burger gelegd. Deze taakverdeling moet leiden tot minder bestuurders, minder regels, minder ambtenaren en besparingen.

Holland Rijnland zal zich als verlengd lokaal bestuur blijven inzetten voor de belangen van de deelnemende gemeenten. Holland Rijnland is nadrukkelijk geen (extra) bestuurslaag omdat het een verlengd lokaal bestuur heeft. De colleges en de raden van de gemeenten in de regio blijven eindverantwoordelijk voor het beleid en het werk van de regio.

De stelling 'je gaat erover of niet' bekt weliswaar goed, maar doet geen recht aan de gegroeide bestuurscultuur van cofinanciering. Het is evident dat als provincie en Rijk bij cruciale projecten cofinanciering van gemeenten verwachten, dat de betrokken gemeenten ook een positie en zeggenschap claimen.

Anno 2011 zijn de horizontale en verticale verbanden tussen bestuursorganen, maatschappelijke organisaties en de samenleving zodanig verweven dat sprake is van een netwerksamenleving. De vraag is dan ook welk bestuursorgaan in 2012 het motto "bemoei je er niet mee" zal gebruiken.

Decentraliseren van taken naar gemeenten, provincies en waterschappen.

Het kabinet wil een omvangrijke decentralisatie van bestuurstaken. Gemeenten worden verantwoordelijk voor de jeugdzorg, de taken rond begeleiding uit de Algemene Wet Bijzondere Ziektekosten en de nieuwe regeling Werken naar Vermogen. De provincies krijgen meer taken op het terrein van het regionaal economisch beleid, natuur, ruimtelijke ordening en verkeer en vervoer. De waterschappen gaan, naast het Rijk, zelf investeren in de primaire waterkeringen. Gemeenten en waterschappen gaan beter samenwerken op het gebied van de waterketen.

Holland Rijnland: Voor de Sociale Agenda van Holland Rijnland betekent dit een rol van de regio als platform- en kennisfunctie: gemeenten (met name de kleine) bundelen hun krachten bij deze grootscheepse decentralisatie.

Voor de Ruimtelijke Agenda van Holland Rijnland betekent dit beleid (aangegeven in de structuurvisie, SVIR) dat veel ruimtelijke, rijkstaken bij de provincie komen te liggen. Een goede samenwerking met de provincie en gezamenlijke uitwerking van deze taken is dan des te belangrijker.

WGR+ regio's afschaffen én meer samenwerking in Noord- en Zuidvleugel van de Randstad

De bestuurlijke inrichting wordt vereenvoudigd en teruggebracht tot de oorspronkelijke drie bestuurslagen; de deelgemeenten worden verboden en de plus wordt uit de WGR gehaald. In de Randstad is een slagvaardig, samenhangend bestuur nodig, over grenzen van gemeenten en provincies heen. Het kabinet sluit daarbij aan bij de bestuurlijke en economische dynamiek in de vleugels van de Randstad en de stedelijke agglomeraties daarin. Het kabinet gaat op het terrein van het verkeer en vervoer een voorstel voor krachtige samenwerking uitwerken (infrastructuurautoriteit), dit in overleg met betrokken gemeenten en provincies. Daarnaast wordt de bestuurlijke samenhang (eventueel het samengaan) tussen de provincies Noord- Holland, Utrecht en Flevoland in ogenschouw genomen.

Holland Rijnland is zelf geen WGR+ regio, maar een 'normale' Wgr-regio, dus zonder de plus. Deze maatregel treft onze regio dus niet direct. Wel heeft het nadrukkelijk effect op de bestuurlijke omgeving van onze regio. Regionale bureaus als Stadsgebied Haaglanden, Stadsregio Rotterdam en Stadsregio Amsterdam verliezen bevoegdheden op het terrein van V&V en Jeugdzorg.

Minister Donner kiest ervoor om in afwijking van het regeerakkoord uit te gaan van een gedeelde Randstad. Randstad-noord (Noord-Holland, Flevoland en Utrecht, de huidige Metropoolregio Amsterdam en de NV-Utrecht) en Randstad-zuid (de huidige Zuidvleugel of wellicht geheel Zuid-Holland).

Om de plus nog deze kabinetsperiode uit de WGR te schrappen moet de minister op niet al te lange termijn een wetsvoorstel indienen. Of zo'n wet het Staatsblad zal halen? Voorgaande kabinetten hebben op dit dossier geen sterk trackrecord.

Uit het beleidsvoornemen is op te maken dat het kabinet de bevoegdheden ten aanzien van verkeer en vervoer (ov-geld, BDU-gelden) bij de WGR+ regio's én de Randstadprovincies weg wil halen en bij een nieuwe infrastructuurautoriteit neer te leggen.

Voor Holland Rijnland is het de vraag hoe de samenwerking in de Zuidvleugel verder vorm gaat krijgen. Minister Donner legt de bal bij de provincie Zuid-Holland en de steden Rotterdam en Den Haag. Deze twee steden koersen op een samengaan van de huidige twee stadsregio's Haaglanden en Rotterdam.

In de begroting van BZK wordt gesproken van een infrastructuurautoriteit die de samenwerking van gemeenten en provincies gaat ondersteunen. Het woord ondersteunen in relatie tot autoriteit heeft iets weg van een contradictie in terminis. Het woordje "een" suggereert dat toch één autoriteit voor de gehele Randstad wordt beoogd. Dit wijkt af van de concept-brieven van minister Donner van voor het zomerreces. Ook als er één infra-autoriteit voor Zuid-Holland komt, is onduidelijk hoe deze wordt ingericht en hoe de zeggenschap wordt geregeld. In zo'n autoriteit zouden dan de huidige verkeer&vervoer-bevoegdheden van de provincie Zuid-Holland en de WGR+ regio's Haaglanden en Rotterdam komen te liggen. Als de expertise ten aanzien van openbaar vervoer vanuit de huidige twee stadsregio's in zo'n autoriteit wordt ingebracht biedt dat zeker kansen.

Indien de zeggenschap van de twee steden in zo'n autoriteit gaat domineren is het de vraag of de belangen van inwoners/ondernemers van Holland Rijnland voldoende worden gewaarborgd. Dit onder het motto: "het hemd is nader dan de rok".

Minder volksvertegenwoordigingen.

Het aantal politieke ambt dragers in besturen en volksvertegenwoordigingen wordt teruggebracht. Een wijziging van de Provincie- en Gemeentewet is voorbereid.

Holland Rijnland heeft een verlengd lokaal bestuur. Het Algemeen Bestuur is het hoogste besluitvormingsorgaan van Holland Rijnland en is samengesteld uit raads- en collegeleden van de deelnemende gemeenten. In de Gemeenschappelijke Regeling Holland Rijnland staat hoe en hoeveel personen elke gemeente kan afvaardigen voor dit bestuur en welke stemverhouding zij hebben. De stemverhouding wordt bepaald door het aantal inwoners per gemeente. Als de samenwerkende gemeenten dit aangeven kan dit met minder bestuurders.

Herziening Woningwet

Het kabinet wil de relatie op lokaal niveau versterken tussen gemeenten en corporaties, versterken van het interne en externe toezicht en het beter waarborgen dat corporaties als maatschappelijke ondernemingen goed functioneren.

Holland Rijnland- gemeenten zullen op basis van hun woonvisie lokale prestatie-afspraken moeten maken en deze actualiseren. Voor corporaties lijkt het moeilijker te worden om te investeren in ander maatschappelijk vastgoed, zoals buurthuizen, huisartsenposten etc. Er komt een nog striktere scheiding tussen de investeringen met staatssteun (hoofdzakelijk sociale huurwoningen) en overige activiteiten.

De woningmarkt is geen lokale markt. Door een nieuwe regionale woonvisie 2012 op te stellen schept de regio een kader voor lokale visies en afspraken. Gemeenten staan daarmee sterker in hun onderhandelingen met ontwikkelaars en corporaties.

Tijdelijke verlaging overdrachtsbelasting

Het kabinet wil door het tijdelijk verlagen van de overdrachtsbelasting van 6 naar 2 procent

verkooptransacties stimuleren. Deze maatregel geldt tot 1 juli 2012.

Holland Rijnland: Nieuwbouwprojecten die nu stil liggen vanwege onvoldoende voorverkoop kunnen hiermee wellicht vlot getrokken. Het gaat hier om een autonome ontwikkeling die ook effect heeft op onze regio.

Huurverhoging

Het kabinet wil een huurverhoging van maximaal 5% extra voor inkomens van meer dan 43.000 euro in gereguleerde woningen. Dit heeft als doel om het investeren in en ontwikkelen van huurwoningen (met name in het middensegment) meer moet gaan lonen.

Holland Rijnland: Mensen met een inkomen hoger dan €43.000,- zullen eerder geneigd zijn om te verhuizen. Mits zij een alternatief hebben buiten de sociale huursector, zullen er meer mensen gaan verhuizen. Mogelijk leidt het tot een groter aanbod voor de lagere inkomens. De huurquote van mensen kan zodanig stijgen dat ze in financiële problemen komen. Er is onvoldoende aanbod in de middeldure particuliere huur- en de goedkope koopsector om die mensen een alternatief te bieden.

Holland Rijnland kan op middellange termijn die middeninkomens een alternatief bieden. Dat kan door in de nog op te stellen regionale en lokale bouwprogramma's en lokale prestatieafspraken de realisatie van goedkope koopwoningen te verankeren.

Verhogen van huurpunten (WWS) in schaarstegebieden

Het kabinet wil huurpunten (WWS) verhogen met maximaal 25 punten in de schaarstegebieden. Op de huurmarkt zal de relatie tussen huurprijs en gewildheid van woningen moeten verbeteren, zodat investeren in en ontwikkelen van huurwoningen (met name in het middensegment) meer gaan lonen en het woningaanbod beter aansluit op de vraag

Holland Rijnland: Corporaties kunnen hun huren extra verhogen. Het is overigens maar de vraag in hoeverre ze hiervan gebruik zullen maken, maar omdat ze onder andere ook meer moeten afdragen aan het Rijk, onder andere voor huurtoeslag, worden sommigen wel gedwongen. Een hogere huurquote voor huurders waardoor ze in financiële problemen kunnen komen, kan leiden tot hogere druk op regionale urgentieregeling. Holland Rijnland kan meer investeringsruimte voor corporaties geven. Daarnaast kan de regio lokale afspraken maken zodat inkomsten ook worden benut.

Actie: in het kader van nieuwe regionale woonvisie in beeld brengen wat de kernvoorraad is en moet zijn en het bouwprogramma actualiseren zodat we deze groep mensen alternatief kunnen bieden.

Reservering budget voor de RijnlandRoute

Het kabinet wil de RijnlandRoute realiseren om daarmee de bereikbaarheid in de regio te verbeteren. In het regeerakkoord is afgesproken meer te investeren in spoorlijnen en wegen, oplopend van 100 miljoen euro tot structureel 500 miljoen euro vanaf 2015. Dit geld is in deze begroting toegevoegd. Het betreft hier naast de RijnlandRoute bijvoorbeeld de Ring Utrecht, Ruit Rotterdam, A10 Zuidas en de spooraansluiting Maasvlakte 2.

Holland Rijnland: Binnen de Rijksbegroting is een budget opgenomen voor de RijnlandRoute. We weten dat het hier gaat om een gebiedsbudget voor RijnlandRoute en RijnGouwelijn van 722 mln. euro, maar dat budget is niet terug te vinden op de rijksbegroting. Dat betekent dat er vanuit het Rijk meer zekerheid wordt geboden over de reservering van het bedrag en daarmee aan de realisering van deze weg.

De provincie zal begin 2012 een besluit nemen over het voorkeurstracé. Holland Rijnland adviseert de provincie en zal (onder voorwaarden) ook zelf bijdragen aan de realisatie van de verbinding tussen de A4 en A44.

Structuurvisie Mainport – Amsterdam – Schiphol – Haarlemmer-meer (SMASH)

In de Structuurvisie Mainport – Amsterdam – Schiphol – Haarlemmermeer (SMASH) wordt onderzocht welke ruimtelijke en infrastructurele randvoorwaarden moeten worden geborgd voor de ontwikkeling van mainport Schiphol en het bijbehorend netwerk van verbindingen.

Holland Rijnland: De ontwikkelingen in dit gebied kunnen grote effecten hebben op de Duin- en Bollenstreek, waarbij gedacht moet worden aan geluidscontouren, woningbouw en openbaar vervoer. De regio kan aanhaken bij het overleg met het Rijk op dit thema (dat gebeurt momenteel al).

Stimuleren innovatie

Voor negen topsectoren wordt op verzoek van het ministerie van EL&I door bedrijven, kennisinstellingen en overheid een samenhangende actieagenda ontwikkeld op de volle breedte van het overheidsbeleid. Van buitenlandbeleid tot infrastructuur en van regeldruk tot onderwijs en onderzoek. Deze actieagenda wordt door deze partijen dit najaar verder uitgewerkt. Uitgangspunt bij het stimuleren van innovatie is dat de overheid niet stuurt met regels en subsidie, maar ondernemers en onderzoekers uitnodigt om voorstellen te doen die het Nederlandse groeivermogen versterken.

Holland Rijnland: Het economisch beleid gaat zich steeds meer richten op de topsectoren. In Holland Rijnland zijn vooral de sectoren Life Sciences & Health met de universiteit Leiden, het Bio Sciencepark en de topsector Tuinbouw en Uitgangsmaterialen met de Greenports sterk vertegenwoordigd. Voor bedrijven en kennisinstellingen in de topsectoren is het van belang dat zij goed aangehaakt zijn bij de actieagenda's. De verwachting is dat de actieagenda's van de topsectoren ook invloed uit gaan oefenen op andere beleidsvelden zoals onderwijs en infrastructuur.

Holland Rijnland kan de economische topsectoren in de regio nog sterker onder de aandacht brengen bij rijk, Zuidvleugel en provincie. En als regio dwarsverbanden aanleggen tussen verschillende sectoren.

Bezuinigingen Natuur, landschap en recreatie doorgevoerd

Op het Investeringsbudget Landelijk Gebied (ILG) is in de periode tot en met 2013 een bezuiging in het regeerakkoord opgenomen van € 600 mln. De bijdrage van het Ministerie van I&M aan het ILG voor bufferzones, milieukwaliteit, duurzaam watergebruik en duurzaam ondernemen wordt neerwaarts bijgesteld.

Holland Rijnland: Nogmaals bevestigt het Rijk dat verplichtingen, die na 20 oktober 2010 zijn aangegaan niet van financiering verzekerd zijn: voor Holland Rijnland gaat dit om de projecten onder Zuidvleugel Zichtbaar Groener. Voor de komende jaren blijft EL&I betrokken bij onder andere het Nota Ruimte project Haarlemmermeer.

Voor Holland Rijnland betekent dit concreet:

- Recreatie om de Stad/Zuidvleugel Zichtbaar Groener projecten komt meer dan 50% financiering te kort (was Rijksdeel); stopzetten van deze projecten?
- Ecologische Hoofdstructuur, met name bij Nieuwkoop en in de Bollenstreek, zal waarschijnlijk niet meer gerealiseerd (kunnen) worden.
- Minder geld voor projecten in het kader van het Regionaal Groenprogramma

Holland Rijnland is geen directe partner in de herijking van recreatie en natuur, maar ervaart wel de gevolgen. De regio zou creatieve oplossingen kunnen zoeken, bijvoorbeeld inrichten zonder verwerven, nog meer samenwerken met grondeigenaren. Ook kan het aansluiten bij de doelstellingen van provincie Zuid-Holland.

Rijk trekt zich terug uit beheer van natuur en recreatiegebieden buiten de (herijkte) EHS

Het kabinet wil het beheer van natuur aan provincies overdragen. Beheer buiten de Ecologische Hoofdstructuur (EHS) zal het Rijk niet meer financieren (terugtrekken)

Staatsbosbeheer uit deze natuurgebieden). Ook het beheer van recreatiegebieden blijft geen rijkstaak, net als het beheer van landschap.

Holland Rijnland: Dit treft vooral de provincie financieel. Gevolg kan zijn dat de provincie weer naar de regio's/gemeenten gaat kijken voor medefinanciering. Overleg en afstemming met de provincie Zuid-Holland heeft inmiddels vorm gekregen.

Decentralisatie beleid natuur en landschap doorgevoerd

Het kabinet wil de inter-/nationale biodiversiteit behouden en versterken van onze natuur. Dit blijft gehandhaafd: Het Rijk herijkt de Ecologische Hoofdstructuur, concentreert zich op de minimale omvang zoals afgesproken met de EU en zal aansluitend de uitvoering decentraliseren naar de provincies. Recreatie (om de Stad), bufferzone, nationaal landschap zijn geheel verdwenen als beleidsonderwerpen. Wel is er een grotere nadruk op recreatief gebruik van natuur en op het samengaan van economische ontwikkeling en natuur, in de vorm van duurzaam ondernemerschap en 'natuurondernemerschap'.

Holland Rijnland: Provincie Zuid-Holland is de belangrijkste partner voor natuur en landschap, inhoudelijk en voor medefinanciering. Mogelijke kunnen er ontstaan kansen voor ecosysteemdiensten

Holland Rijnland denkt al mee met de provincie die bezig is een nieuwe Groenagenda op te stellen.

Greenports

Het kabinet wil mainports, brainports, greenports en andere clusters gerelateerd aan topsectoren versterken. Het doel is deze ports en andere clusters maximaal te faciliteren. Deze clusters staan in samenhang met de topsectoren; veel van de topsectoren zijn geografisch geconcentreerd. Bedrijven kunnen daar profiteren van gedeelde faciliteiten en samenwerking op korte afstand met andere bedrijven en kennisinstellingen.

Holland Rijnland: Het Rijk biedt ondersteuning aan de Greenports Duin- en Bollenstreek, Aalsmeer en regio Boskoop, de actie-agenda zal in 2012 vast vorm krijgen. Bedrijfsleven is hiervoor aan zet.

Mogelijk biedt het Rijk verdere ondersteuning voor herstructureringsvraagstukken in de Greenports. Hier ligt mogelijk een makelaarsfunctie voor de regio.

Financiering plattelandontwikkeling (Europees landbouwbeleid)

Het kabinet wil voedselzekerheid en internationaal en Europees landbouwbeleid borgen. Ten aanzien van het Gemeenschappelijk Landbouw Beleid (GLB) zet EL&I in op een beleid dat na 2013 sterker gericht wordt op de versterking van concurrentiekracht in combinatie met verduurzaming en innovatie en de beloning voor (bovenwettelijke) maatschappelijke prestaties. Het betreft prestaties op het terrein van bijvoorbeeld natuur, milieu, waterbeheer, landschap, dierenwelzijn en diergezondheid. Overheveling van Europees geld van directe inkomenssteun naar doelgerichte betalingen en vereenvoudigd plattelandsbeleid. Streven is om door het sluiten van contracten met zulke boerencollectieven, zoals agrarische natuurverenigingen, Europese gelden effectiever en meer op maat in te zetten.

Holland Rijnland: Dit betekent mogelijkheden voor Europese medefinanciering aan projecten Groenprogramma lijken na 2013 uitgebreid te gaan worden. Boerencollectieven gaan belangrijker worden.

Holland Rijnland kan de samenwerking met Groene Klaver en Stichting Land van Wijk en Wouden versterken en dergelijke samenwerkingsverbanden in de rest van de regio stimuleren.

Jeugd

Het kabinet wil de zorg voor jeugd beter laten aansluiten op de eigen kracht van jongeren en hun ouders. Om de gewenste verschuiving van zware zorg naar lichte ondersteuning te realiseren, wordt alle jeugdzorg die nu nog valt onder het Rijk, de provincies, de Algemene Wet Bijzondere Ziektekosten (AWBZ) en Zorgverzekeringswet (Zvw) gedecentraliseerd naar

gemeenten. Begin volgend jaar is een concreet transitieplan met afspraken gereed. Daarin wordt een kader opgenomen voor experimenten en wordt de opdracht voor een transitiecommissie neergelegd.

De gemeenten treffen in 2012 alvast voorbereidingen om de samenwerking op lokaal niveau te bevorderen, vooruitlopend op de wijziging van het jeugdstelsel. De planning is dat het wetsvoorstel medio 2012 voor het nieuw wettelijk kader voor advies naar de Raad van Staten gaat. Eind 2012 wordt het voorstel aan de Tweede Kamer aangeboden.

Holland Rijnland-gemeenten krijgen hiermee een belangrijke nieuwe taak. De decentralisatie van de jeugdzorg naar gemeenten betekent nieuwe kansen om de ondersteuning van gezinnen en jeugdigen te verbeteren. De gemeenten in Holland Rijnland bereiden zich gezamenlijk voor op de transitie van de jeugdzorg binnen het project Ketenaanpak Jeugd. Ook maatschappelijke organisaties en het samenwerkingsverbanden van het onderwijs zijn aangehaakt bij dit project. Holland Rijnland coördineert en ondersteunt het project, via de platformfunctie. Er kan voortgebouwd worden op de samenwerking en de inspanningen die de gemeenten eerder al in regionaal verband hebben verricht binnen het project Ketenaanpak Jeugd.

Het traject voor de transitie van de jeugdzorg wordt bestuurlijk en ambtelijk getrokken door de gemeente Alphen aan den Rijn. Er is behoefte aan een heldere visie en inzicht over de zorgvraag, zorgbehoefte, zorgnoodzaak en zorgaanbod. Ook moeten de Centra voor Jeugd en Gezin worden versterkt om de toegangspoort naar de jeugdzorg te kunnen vormen.

Er is veel samenhang met de decentralisaties van de AWBZ en de Wet werken naar vermogen. Holland Rijnland moet een projectorganisatie inrichten om afstemming tussen de decentralisaties te waarborgen.

Aanpak voortijdig schoolverlaten

Het Rijk heeft met de onderwijsinstellingen en de RMC-contactgemeente Leiden in RMC-regio Zuid Holland Noord (Leidse regio en duin- en bollenstreek) in 2008 een convenant voortijdig schoolverlaten afgesloten. Hierin staat de afspraak om het aantal nieuwe voortijdig schoolverlaters op 1 oktober 2011 met 40% terug te dringen ten opzichte van 1 oktober 2006. Hiertoe heeft het Rijk in de periode 2008-2011 subsidies onderwijsprogramma's beschikbaar gesteld.

Het kabinet heeft in de begroting 2012 middelen opgenomen ter financiering van de subsidies onderwijsprogramma's voor 2012. Het convenant voorzag al in een looptijd tot en met 2012. De doelstelling zoals opgenomen in het convenant wordt voor 2012 gehandhaafd.

Het kabinet kondigt in de miljoenennota aan dat zij een nieuw convenant met de RMC-regio's wil afsluiten voor de periode 2013-2016, met hierin een aangescherpte doelstelling: van maximaal 35.000 nieuwe voortijdig schoolverlaters landelijk in 2012 naar maximaal 25.000 nieuwe voortijdig schoolverlaters in 2016.

Holland Rijnland voert de RMC-functie uit in opdracht van RMC-contactgemeente Leiden. Het betrekken van de onderwijsinstellingen in de RMC-regio bij het nieuw op te stellen convenant, het opstellen van de subsidieaanvraag onderwijsprogramma's 2012 en het aanspreken van de onderwijsinstellingen op de uitvalcijfers behoort tot de regiefunctie van de RMC-taak.

De subsidieaanvraag onderwijsprogramma's 2012 is inmiddels ingediend. Met de onderwijsinstellingen en gemeenten is afgesproken de uitvalcijfers per kwartaal te monitoren in de regiegroep voortijdig schoolverlaten. In de regiegroep zal in 2012 ook de effectiviteit van het ingezette instrumentarium welke is gefinancierd uit de subsidie onderwijsprogramma's 2008-2011 geëvalueerd worden. Holland Rijnland is met het Rijk in gesprek over het nieuwe convenant 2013-2016, en zal het opstellen van de subsidieaanvraag voor deze periode coördineren.

OP 8 december 2011 organiseren RMC-contactgemeente Leiden, RMC-contactschool ROC Leiden en RMC Holland Rijnland een werkconferentie voortijdig schoolverlaten voor alle bij het onderwerp betrokken schooldirecteuren, wethouders onderwijs en beleidsmedewerkers van gemeenten.

Samenvoeging Wet Werk en Bijstand (WWB) en Wet Investeren in Jongeren (WIJ)

Het kabinet voert een wachttijd van vier weken in om voor een uitkering in aanmerking te komen. Deze wachttijd geldt voor jongeren tot 27 jaar. De wachttijd moet de drempel om een uitkering aan te vragen verhogen. De jongere moet aantonen, dat hij/zij inspanningen heeft verricht om aan werk te komen, danwel dat het volgen van een opleiding geen optie is.

Holland Rijnland: Deze maatregel heeft gevolgen van de dienstverlening van het Jongerenloket. In de Samenwerkingsovereenkomst 2011 is al opgenomen dat het Jongerenloket een poortwachtersfunctie gaat vervullen. De invulling van deze functie zal door deze maatregel verzaamd worden. Het jongerenloket zal de inspanningen van jongeren nauwkeurig in kaart moeten brengen.

In de wachtperiode zal het Jongerenloket maximaal inzetten op het toeleiden van jongeren naar werk en of opleiding. Dit past prima in de opdracht jongeren te stimuleren een opleiding te volgen dan wel een betaalde baan te vinden.

Volwasseneneducatie 2012

Het kabinet wil de middelen voor volwasseneneducatie per 2012 met 5 miljoen verminderen en dit inzetten voor de ondersteuning van de campagne laaggeletterdheid. Dit geld gaat naar ondersteunende organisaties als Cinop en Stichting Lezen en Schrijven

Holland Rijnland kan hierdoor in 2012 ongeveer € 138.000,- euro minder inzetten voor het aanbod voor volwasseneneducatie. Holland Rijnland zal er voor moeten zorgen dat de betrokken organisaties ondersteunend zijn aan de scholing van laaggeletterden (doelgroep van volwasseneneducatie).